

„Ez a közösségek államtitkársága...”

Beszélgetés Hölvényi Györggyel

– Hölvényi úr 2012 júliusában vette át az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság vezetését. Korábban Brüsszelben dolgozott. Mire volt elegendő ez a bő fél év? Merre járt államtitkári tevékenysége során? Olvastam, hogy legutóbb Békéscsabára és Tótkomlóra látogatott.

– Valóban, tavaly július óta dolgozom itt. Elsődleges célom az volt, hogy az államtitkárság tevékenységi körét alaposan megismerjem, ehhez át kellett venni a folyamatban lévő ügyeket. Ebben a kezdeti időszakban nagy örömmel állapítottam meg, hogy munkatársaim szakmailag, emberileg nagyon felkészültek. Sikerült jó kapcsolatot kialakítani velük, az ügyek megismerése folyamatosan zajlott. Az államtitkárság három területet foglal magába: az egyházi, a civil és a nemzetiségi területet. Már az elején megfogalmaztam, hogy mi a közös a három területben: az, hogy ez a közösségek államtitkársága. Tehát mind az egyházi, mind a nemzetiségi és a civil terület emberi közösségeket tart egyben.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a kormány egy ilyen államtitkárságot működtet, és mindezt egy új minisztériumi struktúrán belül teszi. Hiszen ezek a közösségek leginkább az oktatás, a szociális munka, és a kultúra területén fejtik ki tevékenységüket, és ezek a területek jelenleg egy minisztériumban összpontosulnak.

Az államtitkárságon elsősorban koordinációs feladatot végzünk. Semmiféle felügyeletet nem gyakorlunk egy terület fölött sem – azok az idők már évtizedek óta elmúltak –, hanem folyamatos párbeszédben koordináljuk, szervezzük, támogatjuk ezeknek a közösségeknek a munkáját, céljaik megvalósítását. Nagyon fontos a folyamatos párbeszéd: ha bevonjuk akár az egyházak képviselőit, akár a nemzetiségek, civilek képviselőit egy döntésbe, akkor nemcsak a lehetőségünk, hanem a felelősségünk is közös lesz.

Az elmúlt hónapokban több száz emberrel találkoztam, és nagyon pontosan meghatározott, munkatársaim által előkészített beszélgetéseket, tárgyalásokat folytattam. Igazából annak megismerése volt az érdekes, hogy a másik mit gondol. Nekem ez volt idáig a legnagyobb élményem. Bárhova mentem az országban, bárkivel találkoztam itt, a saját munkahelyemen, arra próbáltam koncentrálni, hogy megtudjam, a másik ember mit gondol közös ügyeink, céljaink felől. Én, mint állami vezető, Magyarország kormányának a képviselője, hiába gondolok bármit arról, hogy mit

Hölvényi György

Egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár az Emberi Erőforrások Minisztériumában. Budapesten született, 1962-ben. Nős, három gyermek édesapja. Magyar-történelem szakos tanár, közgazdász. A Robert Schuman Alapítvány főtákará 2009-ben. 2003-tól sajtótanácsosként Brüsszelben dolgozott, az Európai Néppárt Képviselőcsoportjában, az Európa Parlamentben. A Kultúrák Közötti Párbeszéd Program vezetője. A Kereszténydemokrata Néppárt alapító tagja. A Barankovics Akadémia Alapítvány elnöke. 2012-től vezeti az államtitkárságot.

kéne bevezetni különböző területeken, hogy ha az egyházak, a nemzetiségek, illetve a civil világ ezzel nem ért egyet. Ez nem csupán egy deklarált munkastílus, hanem folyamatosan ezt a munkát végzi Balog Zoltán miniszter úr vezetésével a minisztérium. Nyilván más jelleggel az egészségügyben, az oktatás területén, mert ezeken a területeken viszont van hatósági funkció, amelyre szükség is van, anélkül nem is működne.

Eddigi legnagyobb élményeim a találkozásokból született emberi élmények, Vastól Hajdúdorogig, Tótkomlóstól Győrig, vagy Kismartontól Munkácsig. Az alapélmény az üggyel foglalkozók, akármelyik területen tevékenykedők együttgondolkodási szándéka.

Kétszer volt módom találkozni a nemzetiségi önkormányzatok vezetőivel. Az első egy bemutatkozó, hosszú beszélgetés, ismerkedés volt. De már ott látszott, hogy konkrét ügyek sorozatával kell majd szembenézni, legyen ez egy nemzetiségi színház, vagy a bajai iskola ügye. Megoldandó ügyek. A szándék megvan, az államtitkártól való elsőszámú elvárás a források előteremtése. Én ennek igyekszem megfelelni, de nem mindig sikerül. Ez is a partnerség része, hogy ezt tudomásul kell venni. Olyan anyagi lehetőségek vannak jelenleg az országban, és ezen keresztül az államtitkárságnál is, amit reálisan kell elfogadni. Van bizalom és van szolidaritás, éppen a nemzetiségi területen érzékelem ezt, amikor azt mondják, ha kevesebb a forrás, akkor azt nézzük meg, hogy az mire elegendő. Természetesen nagyon nehéz meghatározni, hogy

a kevesebből mi az, ami igazán fontos, ehhez sorrendiséget kell felállítani... Ha az összeget nézzük, ami idén közvetlenül csak nemzetiségi ügyekre rendelkezésre áll, az valamivel több, mint félmilliárd forint. Ez egyrésztől kevés, másrésztől sok pénz. A találkozások azt mutatták, hogy készség van a közös gondolkodásra arról, hogy ezeket a pénzeket minél jobban tudjuk – hangsúlyozom, nem elosztani, hanem hasznosítani. Igazából erre nagyon jó példa a békéscsabai Szlovák Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium. Az intézmény épületének felújításához az Államtitkárság az elmúlt két évben több mint 100 millió forinttal járult hozzá. 2012-ben az államtitkárság újabb 30 millió támogatásából megújult az intézmény konyhája, a tavalyi év végén elnyert 22 millió forintból pedig a folyosók, illetve azok bútorzatának megújítását tervezik. A felújítás befejezéséhez további támogatásra lesz szükség, amelynek pontos összegéről, illetve ütemezéséről megkezdődtek az egyeztetések.

– Milyen prioritások vannak a 2013-as munkatervben?

– Reményeink szerint idén márciusban megismerjük a nemzetiségekre vonatkozó első népszámlálási adatokat, ez egyfajta tükröt jelent majd, megmutatja, hogyan is állunk a nemzetiségek létszámát illetően.

Fontos feladatunk lesz a közeljövőben a 2014. évi nemzetiségi önkormányzati választások eredményeképpen megalakuló önkormányzatok feladatfinanszírozása feltételrendszerének és a nemzetiségi önkormányzati fenntartású intézményi finanszírozás feltételrendszerének megteremtése. Két módon finanszírozzuk az önkormányzatokat: a támogatások kétharmada feladatalapú támogatás, a megvalósulást ezeknél ellenőrizni fogjuk. Önkormányzati választást majd csak azokon a településeken lehet kiírni 2014-ben, ahol a KSH adat alapján legalább 30 ember vallotta magát valamely nemzetiséghez tartozónak (választójoggal nem rendelkező állampolgár is!), illetve 30 választójoggal rendelkező fő feliratkozása is szükséges a Nemzetiségi Névjegyzékbe.

Tehát csak olyan településeken lesz választás, ahol valóban élnek nemzetiségek. Ahol nagyobb a közösség, és több, tartalmasabb a munka, ott lesz támogatás is. A támogatások egyharmada automatikus. Az arányon lehetséges, hogy a jövőben változtatni fogunk.

Kormánybeszámolót állítunk össze arról, hogyan alakult a nemzetiségek helyzete 2011–2012-ben. Ugyancsak ebben az évben dolgozzuk ki az Európa Tanács Kisebbségvédelmi Keretegyezményének végrehajtásáról szóló harmadik országjelentésünket, illetve várhatóan ülésezik valamennyi kisebbségi vegyes bizottság is, amelyek ajánlásainak figyelemmel kísérése és végrehajtása folyamatos feladatunk.

Idei terveink között hangsúlyosan szerepel a KSH megjelenő nemzetiségi népszámlálási adatainak az áttekintése, értékelése és elemzése – és ennek tükrében egy nemzetiségpolitikai koncepció elkészítése a 2014–2018-as időszakra. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának teljes spektruma koncepciót készít erre az időszakra, így a mi államtitkárságunk is. A koncepció

alapja az új nemzetiségi törvény. A törvény jogosítványokat ad, de a helyi szintű végrehajtást nem írja elő, a törvényből fakadó jogok aprópénzre váltása lesz ez a koncepció. Minden országban látjuk, hogy hatalmas veszély a nemzetiségek asszimilációja, ennek lassítása, esetlegesen leállítás a nemzetiségekkel közösen – ez szintén a koncepció alapja.

– Egyre többször hallunk a nemzetiségek országgyűlési képviselétéről a 2014-es választásokon...

– Minden nehézség ellenére nagyon komoly előrelépésként értékelem, hogy megvalósul a nemzetiségek parlamenti képvisellete. Ez történelmi pillanat lehet, mert az elmúlt évtizedek helybenjárása után egyfajta megoldás születik. Meggyőződésem szerint a szószóló szerepe pozitív lesz. Mindenképpen ki kell próbálni a gyakorlatban, hogy hogyan fog működni, s csak aztán ítélni, elemezni, majd újból előre lépni.

– Nagyon örültem, amikor olvastam, hogy Államtitkár úr a kultúrák közötti párbeszéd európai évében annak vezetője volt. A BARÁTSÁG az esélyegyenlőséget, a rasszizmus elleni év programját, de az aktív idős kor és a generációk közötti párbeszéd évének tartalmát s jelentőségét is komolyan vette. Folyóiratunkban mindez nyomon követhető. 2013 az európai polgár éve...

– Az európai együttműködés és hangsúlyozom nem az általános együttműködés, hanem a szomszédokkal való együttműködés a saját régiómban, a határon átnyúló együttműködés, az tulajdonképpen az emberek egyik legősibb és legnormálisabb, legtermészetesebb mozgása, amit újra helyre kell állítani. Európában mindenkinek van saját nemzeti identitása, van saját regionális identitása, de ezek egymás mellett, egymást erősítve és nem egymás ellen fordítva kell, hogy létezzenek. Az egészen világos, hogy egy határok nélküli Európában az együttműködésre sokkal több lehetőség van, mint az egymással való szembenállásra.

Valójában az európai polgárság tudomásulvételéről, tudatosulásáról van szó, mely ma már nem csupán annak a több mint ötszázmillió polgárnak a privilégiuma, akik a kezdetektől fogva az Európai Unió tagállamainak polgárai, hanem most már például a 2004 óta tagállam; Magyarország polgáraié is. Európában például értékű nemzetiségi politikája van Magyarországnak, a nemzetiségek nemzetalkotó részei országunknak. Magyar szempontból nagyon fontosnak tartanám, hogy minél több jó példát tudjunk bemutatni külföldön és Európában akár egyházi, akár nemzetiségi területen.

1990 után azt hittük, hogy ha mindent úgy csinálunk, ahogy azt nyugaton teszik, akkor minden jó lesz. És kiderült, hogy pont addigra nem állt rendelkezésünkre kész recept. Ez persze nem jelenti azt, hogy ne lenne Európa nyugati felében fejlődés, de azt is hozzá kell tenni, hogy nagyon sok jó példa létezik Közép-Kelet-Európában, éppen Magyarországon is. A nemzetiségi, vallási egymás mellett élésre, olyan tényekre gondolok, amiket Nyugat-Európában abszolút nem ismernek. Az szerintem például egy klasszikus feladat a nemzetiségek, illetve az adott kormányzat szá-

mára, hogy ezt együtt kell megismertetni Európával. A magyar kormányzat és államtitkárságunk a nemzetiségekkel folyamatosan egyeztet, példa erre a vegyes bizottságok működése, amelyek munkájába magyar részről következetesen bevonjuk az adott nemzetiség képviselőjét. Vagy akár a kétnyelvű nemzetiségi oktatás is egy nagyon jó találmány, azért is, mert, ahogy ez a hazai nemzetiségi iskolákban megvalósul, lehető-

vé teszi, hogy a nem a nemzetiséghez tartozó magyar anyanyelvű gyerekek is meg tudjanak tanulni németül, szlovákul, románul. Például ezt kell bemutatnunk Európában, hogy ez nálunk hogyan működik és még több, hasonlóan pozitív példát.

– Köszönöm az interjút!

Mayer Éva

„Hidat építeni...”

Beszélgetés Bartha Csabával, a Román Kulturális Intézet igazgatóhelyettesével

– Alig ismerjük szomszédjaink kultúráját. Mindez közhelyszámba megy. Csak kevesen vannak, akik nemcsak beszélnek a kultúrák közötti párbeszédéről, hanem tesznek is annak érdekében.

Bartha Csaba vitathatatlanul az utóbbiak, a cselekvők közé tartozik...

– Marosvásárhelyi születésű vagyok. Az élet úgy hozta, hogy az édesapámat a Zsil völgyébe helyezték, ott lett orvos. Később a család visszakerült Marosvásárhelyre. Ott végeztem a Bolyai Líceumban, matematika-fizika szakon, majd a temesvári műszaki egyetemen tanultam. Nagyon vonzott a Bánság, a maga kulturális sokszínűségével, ugyanis ott a románok, magyarok németek, szerbek, zsidók, szlovákok és bolgárok évszázadok óta nagyszerű egyetértésben éltek, és élnek ma is.

Abban az időben a műszakin sokkal több volt a férőhely, mint a humán karokon. Ezért választottam én is ezt, bár alapvetően humán érdeklődésű vagyok. Színjátszókörovtem, diákrádióztam, nagyon tevékeny voltam az egyetemi kulturális életben. Aztán eljött 1989 decembere. Ettől kezdve már másodrangú lett a műszaki egyetem, éppen hogy csak elvégeztem. Attól fogva a rádiózásnak éltem. A diákrádiótól átmentem a Román Rádió temesvári körzeti stúdiójához, ahol magyar nyelvű műsor indult. Négyen kezdtük, az volt a hőskor. Nagyon élveztem. Óriási volt a műsoraink hallgatottsága, más hangon szoltunk, nem a megszokott merev, hivatalos stílusban, uram bocsá', még nyelvbtlások is előfordultak. Saját véleményünket mondtuk, s nem a központi utasításokat követtük. Persze, tudom, a legfontosabb az volt, hogy magyarul szólaltunk meg.

A budapesti Román Kulturális Intézetet 1992-ben nyitották meg. A nagyvilág tizenhét román intézete közül a budapesti az egyetlen, amely fiókintézettel is büszkélkedhet. Ez Szegeden működik 2007-től. Az RKI székhelye – a kezdetektől – Budapest egyik legszebb épülete, a Lajta Béla építész tervezte Malonyay-villa. Munkatársai feladatuknak tartják a kultúrák közötti párbeszéd elősegítését, de fontos céljuk az is, hogy a romániai művészek: zenészek, táncosok és népi muzsikások eljussanak a magyarországi fesztiválokra (Sziget Fesztivál, Mediawave, Budapesti Tavasz Fesztivál, Szegedi Borfesztivál stb.). Az intézet számos rendezvénnyel volt jelen annak idején Pécsen is, Európa kulturális fővárosában. Figyelmet szentelnek a Magyarországon Szegeden, Gyulán, Méhkeréken élő román kisebbségre: különleges programokat szerveznek számukra. Figyelemmel követik a falunapokat is, amelyekre romániai előadókat kérnek fel. Az intézet egyik legértékesebb kincsének a több mint 16 ezer kötetet számláló könyvtárát tartja. Itt nem csak román nyelvű szépirodalmi, tudományos, történelmi vagy turisztikai könyvek kölcsönözhetőek, hanem román nyelvű magyar nyelven megjelent kötetek is. Az elmúlt esztendőben romániai és magyarországi kiadók adományai révén jelentősen bővült az állomány.

ROMÁN
KULTURÁLIS
INTÉZET

Rá egy évre, 1991 nyarán Soros György segítségével Temesváron jött létre egy kis tévéstúdió, ahová hívtak. Így kezdtem el párhuzamosan rádiózni és televíziózni. 1995-ben felvettek a budapesti Telenor Televíziós Iskolába. Két évig ingáztam Temesvár és Budapest között. A vizsgafilmemet a Zsil völgyéről csináltam. Ezzel párhuzamosan a Magyar Rádió temesvári tudósítója lettem. Jószerivel a tudósítói honoráriumból tartottam el magam, ebből tudtam fedezni az ingázás borsos költségeit. Elég fárasztó volt, de nem elégedtem meg ennyivel, mert úgy éreztem, rádiósként is tovább kell képeznem magam. Ezért 1997-ben megkezdtem és két év múl-

va be is fejeztem tanulmányaimat az ELTE posztgraduális média-kommunikáció szakán. Államvizsgatémaként a rádiós dokumentum-műsorokat választottam.

Úgy hozta a sors, hogy a Román Televízió temesvári körzeti stúdiója éppen a Teleschola befejezésekor indított kisebbségi műsorokat. Engem kértek fel, hogy a magyar műsört szerkesszem és vezessem. *Körkép a végekről*, ez volt a műsor címe.

– Mikor került a budapesti Román Kulturális Intézetbe?

– 2007 decemberében. Akkor Brîndușa Armanca, a temesvári televízió egykori igazgatója volt a budapesti Román Kulturális Intézet vezetője, aki a televízióból ismert. Ő hívott. Nem is egyszer, háromszor. A harmadik hívásra aztán igent mondtam. Talán a soknemzetiségű temesvári környezetben való létem és kapcsolataim is bátorságot adtak ehhez. Ugye azt nem is mondtam, hogy édesanyám bolgár származású, a feleségem pedig román?

– Milyen tervekkel érkezett?

– Amikor 2007 végén idekerültem, a következő évi tervek már készen voltak. Először tehát csak ismerkedtem a területtel, hiszen ez egészen más, mint az újságírás. Elképzeléseim persze voltak. Hogy mifélek? Röviden? Hidat építeni a két ország között. Olyan programokat szervezni, amelyek jobban megismertetik egymással a két nemzetet. Az első projekt, amelybe önállóan vágtam bele, az a *Jazzmozdony* volt. Ezzel sikerült megvalósítani régi tervemet, hogy román és magyar zenészeket hozunk össze.

Mindig izgatott a zene, a ritmus. Harmadéves koromban beiratkoztam a művészeti iskola dobtanszakára. Szerettem rock-koncertekre is járni. Temesvár egyetemi város, erre sok lehetőségem volt.

Szóval 2009 januárjában végre elindulhatott a *Jazzmozdony*, először csak román és magyar kocsikkal... Ez is egy picike lépés volt, hogy közelebb kerüljünk egymáshoz. Később kapcsolódtak hozzá szlovák, holland észt, brit és dán zenészek is. Csúpan néhány órát próbáltak mielőtt közösen kiálltak volna a pódiumra.

Minden hónapban rendeztünk egy koncertet, melyeknek az első két évben a Kereskedelmi és Véndéglátóipari Múzeum adott otthont. Később átköltöttünk a Budapest Jazz Clubba.

– Melyik volt a legsikeresebb *Jazzmozdony*-rendezvényük?

– Azt hiszem, 2011. április 2-án értük el a csúcst. Ekkor tizenhat budapesti székhelyű európai kulturális intézet – az EUNIC hálózat tagjai – a Tavaszi Fesztivál részeként egy sor művészeti eseményt szerveztek az Uránia Nemzeti Filmszínházban. Az EUNIC-napot a *Jazzmozdony* zárta. Azon az izgalmas zenei utazáson hét ország nyolc zenésze lépett fel. Mindannyian az európai dzsessz jeles képviselői: Christina von Bülow, szaxofon (Dánia), Eugen Gondi, ütőhangszerek (Románia), Wojtek Groborz,

zongora (Lengyelország), Robert Ragan, nagybőgő (Szlovákia), Juhász Gábor, gitár (Észtország), Hans van Vliet, harsona (Hollandia), Schreck Ferenc, harsona (Magyar Jazz Szövetség) és Gyárfás István, gitár (Magyarország).

– Tavaly melyik volt a *Jazzmozdony* legemlékezetesebb állomása?

– A fiatalok bemutatkozása állt a szívemhez legközelebb. Márciusban a román dzsessz-mozgalom fiatal nemzedékének két jelentős képviselője, Toma Dimitriu (zongora) és Michael Acker (nagybőgő) lépett fel az észt Siim Aimla (tenor szaxofon) és a magyar Mohay András (dobok) társaságában.

– A zenén kívül, gondolom, mint egykori tévésnek a film is szívügye. Ez az intézet programjaiból is látható. Évek óta októberben rendezik a Román filmhetet.

– Ezt korábbról örököltük, már az előző igazgatók is fontosnak tartották. Újdonságként vezettük be viszont a 2008 márciusában indított filmklubot. Minden hónap első szerdáján levetítünk egy-egy román filmet, magyar felirattal. Igyekszünk sort keríteni a frissiben bemutatott alkotásokra, figyelemmel a román filmes újhullámra. *Románia román szemmel* – ez volt az egyik nagy sikerű sorozatunk, amit a Terror Háza Múzeummal közösen szerveztünk egy éven át.

A vetítések előtt röviden ismertetjük a filmet és bemutatjuk az alkotókat. A közönség száma évszanként változik, nyáron kevesebben jönnek, ősszel, télen sokkal többen. Igaz, előfordult már az is, hogy csak nyolcan voltunk, de azért azt megfigyeltük, hogy a román filmművészet, akár csak a román színházi kultúra iránt általában nagy az érdeklődés. Az októberi román filmhétnek, amit már hagyományosan az Uránia moziban rendezünk, mindig nagy sikere van.

– Melyik volt a legutóbbi filmhét legsikeresebb filmje?

– A *Valahol Palilulában*. A világhírű színházi rendező, Silviu Purcărete első játékfilmje, de jól fogadta a közönség *Deák Krisztina* román–magyar–lengyel együttműködésben készült alkotását, az *Aglaját* is.

– Korábban említette, úgy tapasztalták, a román színház is népszerű. Programjuktól látom, hogy sokat tesznek ezért.

– Igen, a színház Románia egyik legsikeresebb kulturális exportcikke. Nagyon jó a kapcsolatunk például a budapesti Nemzeti Színházzal. A filmje kapcsán már említett Silviu Purcărete több előadását is elhoztuk ide. Tavaly, a Tavaszi Fesztivál keretében Ion Luca Caragiale vígjátékát, a *Farsangot* láthatták a nézők. A darabot a nagyszebeni Nemzeti Színház társulata adta elő Caragiale halálának 100. évfordulója alkalmából. Évek óta együttműködünk a budapesti a Katona József Színházzal és a Radnóti Színházzal is. Az utóbbiban játszották tavaly májusban az *Eminescúra vágyva* című előadást. Ion Caramitru, a bukaresti Nemzeti Színház színész-igazgatója állította össze és

adta elő a román nemzeti költő, Mihai Eminescu kézirataiból, verseiből és prózai műveiből. Ez az előadás a bukaresti Nemzeti és a Radnóti Színház korábban kezdődő kapcsolatának gyümölcse. Az előző év májusában Bukarestben mutatták be *Bereményi Géza* és *Kovács Krisztina Apacsok* című darabját.

– *A színház drága műfaj, hogyan sikerült tető alá hozni ezeket az előadásokat.*

– Igen jó partneri kapcsolat kell hozzá. Például a fogadó színház a termet ingyen bocsátja a vendégek rendelkezésére, vagy például a romániai vendég színház a saját teherautóján szállítja a díszleteket, autóbuszán a színészeket. Azt is meg kell jegyeznünk, hogy ezek az előadások gyakran a Tavaszi Fesztivál részét képezik, tehát partneri viszonyban állunk velük is. Szóval, partnerség, partnerség!

– *Mit felejtettünk ki?*

– Jaj, ezt tényleg ne felejtjük ki! 2012. február végén Románia volt a miskolci *Téli Fesztivál* közismertebb nevén a *Kocsonyafesztivál* díszvendége. A programokat a Román Kulturális Intézet a Román Néprajzi Múzeummal közösen szervezte. A fesztivál díszvendége volt – a többi között – az Abauj-Hegyalja régió és Mád község. A gasztronómiai és néprajzi érdekességeken kívül megemlítenék egy izgalmas filmbemutatót is, amely *Lugosi Béláról*, a „bukott vámpírról” szól...

– *Programjai közt olvastam a Barrique Art kiállításról.*

– Intézetünk tavaly augusztusban – a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeummal, a temesvári Savoya Borházzal és a Herczeg Alapítvánnyal közösen – vándorkiállítást szervezett *Barrique Art: De Gustibus* címmel. Tizennégy meg nyolc, képzőművészek által műtárggyá alakított barrique boroshordót állítottunk ki az intézet és a múzeum kiállítótermeiben. (A barrique tölgyfából készült, kb. 225 liter űrtartalmú, Franciaországból származó, elsősorban vörösbor érlelésére szolgáló hordó – a

szerk.). A megnyitót kóstoló követte, amelyen vendégeink a bányászati községből, Temespéterről (Petrovaselo) származó borokkal ismerkedhettek meg.

– *Sajnos a borok ízét írásban nem tudjuk bemutatni, de a barrique hordókról azért közlünk egy fotót... 2013-ban mik a legfontosabb terveik?*

– Folytatjuk az előző években elkezdett építkezést. Gabriela Matei asszony személyében tavaly novemberből új igazgatónk van. Jól ismeri a magyarországi kulturális és diplomáciai viszonyokat, ugyanis 2007-ig, hat éven át igazgatóhelyettesként intézetünk egyik vezetője volt. Új ötletekkel, rendezvényekkel próbálunk a közönség elé állni, de a korábbi évek sikereit, bevált programjait sem szeretnénk sutba vetni. Így 2013-ban nagyobb teret kap a komolyzene és megpróbáljuk a különböző művészeti ágakat – például a dzsesszt vagy a bluest a verssel, netán a képzőművészettel – az új, *TransArte* nevű keretprogramunkban ötvözni.

Ebben az évben nagyobb teret fog kapni a tudomány is, amelynek érdekében megpróbáljuk szorosabba fűzni a kapcsolatokat a magyarországi és romániai egyetemi élet kimagasló személyiségei között. A hangsúlyt a tudományt népszerűsítő könyvek és enciklopédiák magyarországi bemutatására helyezzük.

A román színház sem fog hiányozni programjaink közül, hiszen a magyar közönség által talán ez az egyik leginkább igényelt művészeti ág. Négyéves folyamatos „utazgatás” után a Jazzmozdony bevonul a „fűtőházba” pihenni, ami persze nem jelenti azt, hogy ez a műfaj lekerül a napirendről. Januárban a Művészetek Palotájában két romániai dzsessz együttes mutatkozott be a *Jazz showcase* tehetségbörzén.

Január 18-án intézetünkben nyitottuk meg *Az Európai Unió fővárosai* című kiállítást, román és magyar fotóművészek munkáival.

– *Köszönöm a beszélgetést!*

Lipp Tamás

Gratulálunk pályázatunk díjazottainak!

„A családban marad...” címmel írtunk ki pályázatot, melynek a „kedvenc ételém a nagyinál” volt a témája. Igen értékes pályamunkák érkeztek, melyeket közöltük is folyóiratunkban. Az elbírálásnál sokat nyomott a latba, hogy fényképes, jó hangulatú beszámolókat kaptunk és a nagymamákat is megismerhettük, *Szwarczkopf* Ádámnet Lánycsókról és *Uhrin* Jánosnet Békéscsabáról. Külön is örültünk a ruszin nemzetiségű Komlóska iskolájából érkezett képes beszámolóknak, ahol a kisiskola kilenc tanulója tanító nénijük, *Barnáné Zajakovszki* Mária vezetésével a helyi Tájházban sütötte, főzte és ette meg a nagyszüleiktől tanult ételeket. A három fődíjas: *Szwarczkopf* Máté, *Hornok* Rita és a komlóskai gyerekek 10-10 ezer forint értékű könyvvásárlási utalványt nyertek, amellyel könyveket, CD-t és DVD-t is vásárolhatnak. Különdíjasunk, a ceglédberceli *Farkas* Helga és nagymamája, *Farkas* Ferencné 5 ezer forintos könyvutalványt kap. Valamennyi díjazottunknak megküldjük a BARÁTSÁG irodalmi antológiáját. Bár Máté ajánlata – nevezetesen, hogy a díjátadón megkóstolhatjuk a vaníliás kiflijét – fölöttébb csábító volt, a nyerteseknek postán küldjük el díjaikat.

Gratulálunk és várjuk a további pályamunkákat 2013-ban is!